

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара за годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

ПЕТАР I

по милости БОЖЈОЈ и вољи НАРОДНОЈ
Краљ Србије

Уважавајући оставке, које су Нам поднели:

Председник нашег Министарског Савета и Министар без портфеља, Стојан Новаковић;

Наш Министар Грађевина, Никола П. Пашић;

Наш Министар Просвете и Црквених Послова и Заступник нашег Министра Војног, Љубомир Стојановић;

Наш Министар Правде, Стојан Рибарац;

Наш Министар Иностранних Дела, Д-р Милован Ђ. Миловановић;

Наш Министар Финансија, Стојан М. Протић;

Наш Министар Народне Привреде, Јаша М. Продановић;

Наш Министар Унутрашњих Дела, Љубомир Јовановић, —

разрешавамо их од досадашње дужности и упућујемо Стојана М. Протића на његово место у Државни Савет, а Стојана Новаковића, Николу П. Пашића, Љубомира Стојановића, Д-р Милована Ђ. Миловановића, Јашу М. Продановића и Љубомира Јовановића стављамо на расположење.

А постављамо:

за Председника нашег Министарског Савета и Министра без порт-

феља, Николу П. Пашића, Министра на расположењу;

за нашег Министра Иностранних Дела, Д-р Милована Ђ. Миловановића, Министра на расположењу;

за нашег Министра Финансија, Стојана М. Протића, Државног Саветника;

за нашег Министра Просвете и Црквених Послова, Јована Жујовића, Министра на расположењу;

за нашег Министра Правде, Косту Тимотијевића, правозаступника и народног посланика;

за нашег Министра Народне Привреде, Јашу М. Продановића, Министра на расположењу;

за нашег Министра Унутрашњих Дела, Љубомира Јовановића, Министра на расположењу;

за нашег Министра Војног, Милутина Мариновића, инспектора пешадије и генералштабног пуковника; и

за нашег Министра Грађевина, Велислава Вуловића, Председника београдске општине.

Председник нашег Министарског Савета нека изврши овај указ.

11. октобра 1909. год.
у Београду.

ПЕТАР С. Р.
Председник
Министарског Савета
Ник. П. Пашић с. р.

РАСПИС

свима окружним начелствима и Управи града Београда

Прва и најглавнија дужност полиције јесте старање о јавном реду и о личној

и имовној безбедности грађана, и јаван ред и безбедност камен су темељац сваког правно уређеног друштва.

Брига о одржању јавног реда и заштити личне и имовне безбедности стављена је у дужност државним полицијским и општинским властима.

Тако:

1. По чл. 2. закона о јавној безбедности „за одржање јавне безбедности, реда и мира старају се полицијске и општинске власти, свака у своме подручју“.

2. По чл. 6. закона о уређењу округа и срезова први главни задатак управних власти у округу јесте: „да се старају о одржању јавног реда и опште личне и имовне безбедности у округу и срезу“.

3. По чл. 12. овог истог закона: „окружни начелник стара се да у његовом округу буде увек ред, да је сваком грађанину у округу потпуно ујемчена лична и имовна безбедност, отклањајући својим брзим и енергичним мерама и наредбама све оно што би томе могло сметати;“ и

4. По члану 95. тач. 2. закона о општинама, општински суд „стара се о безбедности лица и имања у општини“.

Наведене законске наредбе несумњиво доказују, да је наш законодавац обратио нарочиту пажњу на одржање јавног реда и безбедности у земљи, и да није пропустио ни једну zgodну прилику а да то нарочито не истакне.

С тога је дужност полицијске власти да ову законодавчеву тежњу и оствари, у погледу штићења личне и имовне безбедности.

Из прегледа кривичних дела у целој земљи за последњих пет година — чији је број више или мање стационаран — и њихових узрока и последица, види се несумњиво, да су и државне полицијске и општинске власти биле доста лабаве како у погледу спречавања тако и у погледу истраживања ових дела.

Многа и многа кривична дела извршена су, а многа, опет, остала непронађена само с тога, што ни полицијски ни општински органи нису вршили своју

дужност како треба: брзо, енергично, умешно и предано.

Ово поглавито важи за дела хајдуковања и разбојништва, која поглавито узимају маха само за то, што надлежне власти одмах у почетку не врше своју дужност правилно и одлучно, већ допуштају да се зло рашири и ухвати дубоког корена.

Имајући све ово у виду, а позван дужношћу да водим врховни надзор и старање о безбедности у земљи, у смислу устројства централне државне управе (чл. 1. закона о јавној безбедности).

Наређујем:

1. Пошто је прва дужност полиције да спречи вршење кривичних дела, па тек на другом месту да изнађе њихове учиниоце, то ће и државне полицијске и општинске власти настати, свим средствима која им закон ставља на расположење, да казнима дела предупреду, или да их, у колико је то апсолутно немогуће, сведу на минимум.

Има више путева и начина којима се ово може постићи, а међу њима најглавнији су ови:

а. — Строга примена полицијског надзора према бившим осуђеницима и свима осталим личностима, које су на ову казну осуђене биле, било судски било полицијским пресудама;

б. — Стављање под полицијски надзор свију оних лица, на која се сумња да врше крађе, разбојништва, паљевине или да се баве јатаковањем (§ 4. полиц. уредбе и § 391. в. каз. закона);

в. — Строго контролисање бивших осуђеника, коцкара, скитница, беспослечара и сумњивих странаца;

г. — Протеривање скитница, сумњивих лица и странаца;

д. — Враћање у казнене заводе условно отпуштених осуђеника, у смислу чл. 5. закона о условном отпуштању криваца из казних завода;

ђ. — Организовање озбиљних ноћних стража.

2. — Ако је кажњиво дело поред свих побројаних мера извршено, и општински и државни полицијски органи морају најенергичније настати, да се кривац што пре изнађе, и суду преда.

Не само да је жалосно, већ је чак и опасно остављати без казне извршиоце кривичних дела, и тиме својим нехатом ободравати и друге на вршење ових дела.

И ако је успех полицијских и општинских власти у овом правцу много бољи, но у спречавању кривичних дела, ипак је још далеко од тога да буде задовољавајући, јер скоро једна трећина од целокупног броја извршених кривичних дела остаје редовно непронађена.

С тога нека полиц. и следне власти чим сазнаду за кривично дело, одмах ово узимају у поступак. Нарочито тражим да се одмах на најдаље у року за 24 сата учини увиђај код свих оних кривичних дела, код којих се увиђај по самој природи дела учинити мора, као што су: убиства, паљевине, опасне крађе итд. —

Исто тако нека извршне власти брзо, а најдаље у року предвиђеном § 464 грађ. суд. пост. извршују све кривичне пресуде по грађанској части, те да кривци и на тај начин осете строгост казне.

3. Најтежа кривична дела, која се код нас врше, јесу хајдуковања и разбојништва, али њихова тежина највише стоји у сразмери са радом државне и општинске власти у погледу њихове репресије.

Довољно је само да се неко одметне у хајдуке, па да се и општинске и државне власти помету у својим дужностима. У место да енергично настану, да одметника или разбојника одмах у почетку — док још није загазио у злочине и похватао потребне везе — ухвате или приволе на предају, оне се ограничавају на тражење жандарма, и, често избегавају, да без ових што предузимају.

Овакви поступци за сваку су осуду и не дају се ничим оправдати. Константујући их, ја озбиљно позивам и полицијске и општинске органе, да у будуће уносе много више личног пожртвовања и енергије у гоњење хајдучије, и да никад не сметну с ума, да ће сваки полицијски чиновник, који би се у овој дужности показао лабав и неумешан, бити одмах уклоњен из полицијске службе, и да ће се према општинским представницима, поред строго законских казни примењивати и чл. 147. и 148. закона о општинама.

И полицијске и општинске власти нека најстроже примењују одредбе § 327. тач. 2. казног закона према свима оним грађанима, који се не би одазвали наредбама власти, издатим у циљу гоњења и хватања хајдука.

Исто тако треба предузети најстроже законске мере и према свима оним личностима, које би прикривале или ма на који начин помагале хајдуке, јер ова лица највише доприносе опстанку хајдука.

4. Препоручује се начелству — управи — да овај распис прими знању и саопшти га на потпис свима полицијским чиновницима и општинским представницима, па о томе да ми се поднесе извештај.

№ 22559

6. октобра 1909 год.

Београд

Министар
унутрашњих дела,
Љ. Јовановић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

ПРЕДЛОГ

НОВОГА АУСТРИЈСКОГА КАЗНЕНОГА ЗАКОНИКА

У прошлом броју „Полицијског Гласника“ изнели смо у изводу главна начела, која је обухватио предлог новог аустријског казног закона. У Немачкој се очекује такође да ће ових дана бити предат јавности предлог новог не-

мачког царевинског казног законика. У нас већ више од годину дана ради нарочита стручна комисија на предлогу новог казног законика за Краљевину Србију, те, као што се види, и код нас је на дневном реду реформа казног законодавства. Сматрајући, да ће предлози новог аустријског и немачког казног законика бити од неочењиве користи за решење и рад на томе питању у нашем законодавству, „Полицијски Гласник“ изнеће по могућству што детаљније добре стране и важнија начела оба нова страна пројекта. Чим буде дат јавности предлог новог немачког царевинског казног законика одмах ћемо обавестити читаоце и о његовој садржини.

Кад је изашао на јавност предлог новог аустријског казног законика један бечки дневни лист обратио се признатом научнику *д-ру Франци фон Листу*, професору кривичног права на берлинском универзитету, с молбом да му он да своје мишљење о томе предлогу. *Лист* се претходно изјаснио, да је у стручним круговима изазвало опште изненађење то, да је предлог новог аустријског казног законика могао бити предат јавности пре немачког предлога који је већ давно пријављен као готов и свакога се часа очекује. То предухитрење има за последицу, да је аустријски предлог изашао без пропраћаја за објашњење његових мотива.

Предлог новог немачког казног законика изаћи ће ових дана са врло опширним и скроз брижљиво израђеним објашњењем. Под тим условима критичка оцена аустријског предлога мора бити у два правца сужена. Прво, са немачким предлогом не може се упоређивати док овај не буде објављен, и ако је његова садржина, у неколико већ позната. И друго, сад се критика мора задовољити са општом и претходном оценом, јер ће, можда, неке данас неразумљиве одредбе наћи оправдања тек у ближим објашњењима мотива, који су руководили комисију за доношење њихово. *Лист*, дакле, има све то у виду и прелази на оцену самог предлога:

1.

Има два главна законодавна захтева, до којих је дошло више но тридесетогодишње криминално-политичко истраживање, и то су:

Прво, да законодавац „злочинца“, који је после беспрекорног владања, под надмоћним утицајем спољних прилика, скренуо са пута који је прописао правни поредак, предусретне са извесном штедњом и да га по могућству сачува од савршене социјалне пропасти, и

Друго, да законодавац пружи довољно заштите друштву од оних опште опасних индивидуа, за које човек према њиховим наклоностима и начину живота мора предвиђати, да се не могу спасти од криминалитета, у коме су већ огрезли.

Законодавство већине културних држава, које је се подигло на терену класичне школе, сагласно је у оба та правца. Сваки предлог казног законика има се према томе и оцењивати, у колико је

одговорио најпре тим захтевима. По исходу тога испитивања у првом ће реду бити донесена и целокупна оцена.

Први од ова два захтева потпуно је испунио аустријски предлог, у колико су у питању малолетници. То се није могло друкчије ни очекивати, кад је још 1907 године пред аустријски парламент изнесен предлог о нарочитом закону за казнено право малолетника, те је тако свом одлучношћу прокрчен пут напретку заштите малолетника.

§ 5. повишава границу почетка казнене одговорности од десете на напуњену четрнаесту годину старости. За старост од четрнаесте до напуњене осамнаесте године прописано је оцењивање казнене урачунљивости у сваком поједином случају. У противном случају имају се применити §§ 47. до 56. место казне, према приликама: опомена на примерно владање или условна осуда, ублажена казна према врсти и величини дела, старалачко васпитање место или поред казне, рехабилитација у случајима примерног владања. О појединостима може бити разног мишљења, али у целини те одредбе имају све услове за општу и усрдну сагласност са њима. Дали, пак, оне припадају казненом законнику или нарочитом законнику за малолетнике, од мањег је значаја, и не треба овде о томе даље да се говори.

Са свим друкчије стоји са поступком који нови предлог предвиђа за одрасле. И преко оправданих очекивања предлог је у том погледу много заостао. Као најважније најпре ћемо поменути: условну осуду и рехабилитацију. Ту у предлогу није предвиђен и одрасли.

То уздржавања мора се најживље сажаљевати. Може се разумети, да се о тим двама институцијама у опште неће ништа да зна, јер се оне са окорелим принципом одмазде, који поједини доктринари још увек заступају никако не могу да доведу у сагласност. Али потпуно нам је необјашњиво, како се те институције код малолетника признају, а код одраслих, напротив, искључују. Разлози, који су тамо говорили у прилог допуштања условне осуде и рехабилитације, овде су још у већој мери погодни. Малолетна неразборитост налази код друштва много лакшег извињења него ли погрешка одраслога.

Па ипак и овоме мора бити отворена могућност, да дугогодишњим примерним владањем заслужи гашење казнене пресуде. А ако се вредност условне осуде сагледа баш у психичком утицају, који она чини на осуђенога, онда стоји још и данас искуством утврђено, да се овај код одраслих несравњиво јаче и приступачније испољава, него ли код малолетника, тако блиских детињству.

Не верујемо, да ће мотивима предлога поћи за руком, да оправдају држање, које су при том заузеле његови писци. И аустријски законодавац неће се моћи на свагда одстранити да не уважи, то што је у готово свима културним државама, па сада и у немачкој царевини, довело до примања и даљег разрађивања тих двају захтева, најпопуларнијих међу свима криминално-политичким захтевима.

Али не осврћући се на ту жалосну празнину, предлог оскудева у своме општем делу, у колико се тиче обзирања на особито лаке казнене случајеве. Рад признајемо, да су се писци свим силама трудили, да многочланом поступношћу казног оквира у посебном делу буду праведни према тим случајевима. Али и најбрижљивија казуистика не може да спречи, да у појединим случајевима и најмања мера казне не изгледа као тешка, или да кажњавање у опште није у супротности са правном свести народа.

За то законодавац мора одредбама опште дела да се постара да судском умерењу не ограничава слободно кретање. Да предлог то не чини пада у толико више у очи, што је садашње аустријско право, како § 54. казног законика, тако и у § 338. казног судског поступка, предвидело изванредно судијско право ублажавања казне.

§ 57. предлога не даје за то никакву накнаду, јер су једном искључиво побројани услови, за које је везана примена казнене ублажености, тако да се не могу узимати у обзир други случајеви сем ту побројаних; а за тим је и сама ублаженост спутана у врло уске границе, те је потпуно искључена код смртне казне и доживотне робије. ако учинилац још није прешао двадесету годину живота. И овде ће се морати учинити измена, ако закон хоће да одговори појавама и потребама живота.

Али опазили смо у општем делу и једну одредбу, која допушта судији, да потпуно изостави казну код одраслих у случајевима који заслужују особитих обзира. Та судијска власт јесте потребни корелат праву државног тужиштва, да код ситница изостави истрагу. Начело: „*Minima non curat praetor*“ мора важити за судију, и то у првом реду.

За тим је у посебном делу у читавом низу случајева предвиђена слобода казне учиниоца. Али у колико те одредбе нису саме по себи разумљиве, као у § 295. или 406., а при том су без вредности, оне почивају на јединственој казуистици, која потпуно не одговара главној мисли, и доводи до закључака баш супротног смисла.

За доказ тога може се навести низ примера. Овде ћемо се задовољити само са неколико примера, извађених на брзу руку.

По § 345. остаје некажњено присвајање туђе ствари без користољубиве намере, „ако ствар скоро никакву вредност нема“; али ако скупљач присвоји себи јаје које птице која је предмет лова, мора бити кажњен у сваком случају.

Ко из једног аутомата извуче какву ствар скоро никакве вредности, по § 347. није подлежан казни; али ко дође до ствари из аутомата, а није у њ спустио потребни новац, без икаква спаса допада казне која је предвиђена у § 363. параграфа.

Такве противречности увек ће се дешавати, кад се законодавац огреши о свој задатак и кад на место индивидуализације судијиног суђења хоће да по-

стави шаблонизирање законских правила. При даљем току рада на предлогу, ова ће тачка обратити на се нарочиту пажњу.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Д. В. Бакић

ЛОНДОНСКА ПОЛИЦИЈА

Прожет великом националном гордошћу, која свакога Британца одликује, држи он и своју полицију за најбољу на свету.

И нашој јавности позната је лондонска полиција са своје изврности, особито после појаве Конан Дојловог Шерлока Холмса и у нашем позоришту и у нашој књижевности. Ну после посматрања лондонске полиције на лицу места можемо слободно рећи, да се та популарност њена може односити само на њену тајну — детективску — и егзекутивну — уличну — полицију. Иначе узевши је као целину она не само што се не одваја, већ често у по нечему и изостаје иза веома лепо и целисходно уређених немачких великоварошких полиција, особито берлинске, хамбуршке и дрезданске. Али како је лондонска полиција изврсна управо у оним гранама које су најважније и које и служе главном задатку сваке полиције: одржању реда и личне и имовне сигурности, то она ипак остаје једна од најбољих полиција на свету. Јер кад се има на уму тамошњи од нашег континенталног савим друкши и приватни и јавни друштвени живот, друкше прилике, установе и закони, онда ће бити разумљиво, што понеке споредније гране полицијске управе нису на одговарајућој висини.

Британац, и. пр. цени личну слободу више свега, те пред њеном неприкосновенношћу све пада. То странац опажа чим ступи ногом на енглеско земљиште. Нико не пита за путну исправу, не тражи пријаву, не пита за име, свако се може звати како хоће и носити титулу какву зажели и нико га неће дирати све док се не огреши о који законски пропис. Због те слободе ће многи злочинац остати непронађен, кривични бегунци са континента упашће у Лондон као у какво море, биће и других слабих страна, али се све то подноси ради ње. По многобројним и великим лондонским парковима видећете како публика, тај суверен са много хиљада глава, иде како хоће и куда хоће: ко по лепо негованим стазама, а коме је воља и преко зелене траве у свима правцима, где на трави може седети, лежати, спавати, читати, певати ит.д. не хајући ни најмање шта се око њега дешава. Овде не видите оне силне полицијске табле и обзнане, на које особито у Немачкој на сваком кораку наилазите, где би вас жандарм одмах ухватио за јаку чим би крочили ногом ван стазе у траву. Али је за то, опет, у Немачкој право задовољство погледати на дивно неговане паркове са сомотским изгледом траве и ћилимастим обликом цветних алеја.

У Енглеској не постоји у нашем смислу једнообразна и од централне управе зависна државна полиција. Изузев Лондона

полиција је свуда у рукама месне самоуправе. Надлежно министарство унутрашњих дела ограничава се на то, што преко три инспектора прегледа полицијска уређења. На основу извештаја ових инспектора да се полиција у некој вароши или грофовини налази у исправном стању влада додаје из државних средстава, које парламенат сваке године за ту циљ одобрава, додатној полицијској управи на расположење један додаток, који износи половину целокупног издатка на плате и одело полицијских службеника. Под претњом да ће се државна субвенција обуставити самоуправна тела одмах отклањају нађене недостатке.

Организација.

Лондон броји око седам и по милиона становника на простору који у пречнику износи 15 енглеских миља. Варош се дели на унутарњу варош — City Proper — и остали Лондон ван Сити-а — Metropolitan Boroughs.

Полиција у Лондону није једноставна, већ се дели на двоје: на полицију Сити-а и метрополитанску полицију.

Полиција Сити-а (City police) је у општинским рукама и чини једну грану прастаре управе Сити-а, центра вароши, у коме преко дана на тако малом простору има преко два милиона лица, а ноћу остаје једва на 25000, јер тај део вароши служи искључиво трговини и сваки се кућић у њему искористава за пословне потребе, те тако тамо станују само лица која морају, као чувари кућа итд. Ова полиција стоји још увек према неким старим повељама које је Сити добио, под управом лорда мера (Lord Mayor) — председника лондонске општине, чији је положај тако важан, да га често називају краљем Лондона. Он своју дужност врши са великим церемонијама и помпом. Како је недељом у Лондону све затворено, па и сами јавни локали, као нпр. кафане, које су отворене само по подне и у вече у извесне сате, то свет који не оде у поље иде само по црквама и музејима. Од осам часова пре подне кроз густу лондонску маглу разлежу се на све стране хармонични звуци црквених звона. Па тако и лорд мер сваке недеље посети по једну цркву и она црква коју ће дотичне недеље он посетити објављује то плакатама по вароши.¹⁾ Имали смо прилике да видимо такве посете, које чине веома јак утисак на странца. У позлаћеним дивним колима са четворном запрегом, у пратњи неколико општинских великодостојника са богатим костимима, лакеја и општине гарде, кроз густе гомиле света одлази у одређену цркву, топло поздрављан са свију страна и тамо заузима нарочито почасно место.

Ова лорд мерова полиција, која дакле, чува овај трговачки део вароши и првобитни Лондон — састоји се из:

- 2 суперинтенданта
- 4 главна инспектора
- 15 дистриктних инспектора
- 20 кварталних инспектора
- 9 детективских инспектора

¹⁾ Лондонске цркве које су многобројне и припадају разним орденима — верским сектама — често се служе рекламама. —

- 75 наредника
- 12 детективских наредника
- 925 констаблера (жандарма)
- 110 детектива и
- 2 полицијска суда.

Метрополитанска полиција (metropolitan police) је државна установа, заснована законом од 29-ог септембра 1829. год. Она се стара о осталим деловима Лондона ван Сити-а, обухватајући и један пошири појас око Лондона.

На челу ове полиције стоји шеф који има титулу *комисионера* (the commissioner of police of the metropolis).

Њему су придодата три *помоћника* (assistant commissioners), као шефови појединих одељења: административног, кривичног и егзекутивног (униформисаног). Најстарији од ове тројице је и стални заступник управника полиције.

Поред ових помоћника њему су потчињена и четири *обласна шефа* (chief constables), који су му непосредно одговорни.

Послови су тако подељени, да комисионер под непосредним надзором државног секретара регулише општу службу, утврђује поделу посла и издаје наредбе, потребне да би полиција могла остати на висини свога задатка. Он је, даље, последња инстанција за дисциплинске ствари; он може у свако доба, не дајући разлоге, отпустити из службе сва лица која он поставља, када се ова покажу ма у ком погледу неподобна.

То исто важи и за сва три његова помоћника. Они се старају о унутарњој и спољној дисциплини полицијског особља, њиховом распореду и опреми; они могу досуђивати дисциплинске казне, па чак и отпуштање из службе изрицати, само се противу њихове осуде дотични могу жалити комисионеру.

У Скотланд Јорду — полицијској централу, поред ова три главна шефа, рале још 5 виших интенданата, 50 инспектора 126 наредника и 189 констаблера (жандарма)

Униформисана полиција (варошка жандармерија).

У погледу надзорном лондонска полиција просторно се дели на три дистрикта, којима управља по један од четворице обласних *шефова констаблера*, (chief constables) који су поред она три помоћника комисионерових овоме такође непосредно потчињена. Четврти шеф констаблера је придодат кривичној полицији, као помоћник њенога шефа. Они воде старање о надзору и организацији полицијског персонала, као и о тачном испуњавању комисионерових наредба у своме дистрикту.

Дистрикти се даље деле на *дивизионе* (квартове), којих сада има 22 разне величине и који представљају јединицу полицијске организације. На челу дивизиона налази се виши интендант, а помоћник му је главни инспектор (chief Inspector). Обојица станују у главној дивизионој станици, а придодати су им још један месни инспектор за криминалне чиновнике дивизије (plain clothesmen), један резервни инспектор за ванредну службу, н.пр. у позориштима итд, и по-

ребан канцеларијски персонал. Сваки дивизион има своје име према дотичном варошком крају, као што и наши квартави носе називе Дорџолски, Врачарски ит.д. а означају се ради краткоће и писменима (А, В, С. итд.). У свакој дивизиону има по једна главна станица (Divisional office).

Дивизиони се доле на *поддивизионе* (subdivisions), којима су старешине инспектори (Subdivisional Inspector). Субдивизиони су редовне *полицијске станице*, где за спољну и унутарњу службу има више инспектора.

Поддивизиони се, опет, деле на *секције*, којима руководе наредници, (sergeant) и, на послетку, свака се секција дели на 8 патролских *реона* појединих констаблера (constable)

Осим ове 22 дивизије има још више дивизија за нарочите циљеве: саобраћај, пристаништа, статистику итд.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Жив. А. Лазиф

ГРАЂАНСКА ОДГОВОРНОСТ И НАКНАДА ШТЕТЕ УЧИЊЕНЕ КРИВИЧНИМ ДЕЛОМ

Нарушење казненог законика може дати места двојакој врсти одговорности: *казненој одговорности*, која је обавеза одговорати на друштвено оптужење, и у случају осуде, издржање казне; *грађанској одговорности*, која је обавеза одговорати на тражење накнаде учињене штете и накнадити штету ономе који је био њена жртва. Прва се врши *јавном акцијом*; друга *грађанском акцијом*.

Казнена одговорност и грађанска одговорност имају заједничко то што оне црпе свој *raison d'être* у *субјективној кривци*, намерној или ненамерној, учиниоца или саучасника нарушења, т.ј. у једном вољном делу. Али се кривица не цени подједнако са *казненом гледишта*, и са *грађанском гледишта*, ослобођење од казнене одговорности не повлачи пуноправно, и самим тим, ослобођење од грађанске одговорности.¹⁾

Сви ови принципи науке јасно су изражени у нашем кривичном законодавству. Тако, по § 10. кр. зак.: »онај који је казним делом оштећен има право да тражи од кривца накнаду те штете не сматрајући оће ли и каква казна кривца за његово дело постићи;« а § 297 крив. пост. изрично изражава: »кад оштећени тражи накнаду особеном грађанском парницом он није ограничен на оно што је уз кривично ислеђење тражио, нити на основе, којима је то доказано.

»Грађанском судији у овом случају не служи за мерило ослобођавајући кривична пресуда«.

Грађанска је одговорност *директна* или *индиректна*: директна, кад она лежи на истом лицу, које је учествовало у

¹⁾ R. Garraud. — Traité théorique et pratique du droit pénal français
Из овога су дела узета и остала излагања науке о овоме предмету.

нарушењу као аутор или као саучасник; индиректна, кад она лежи на трећем лицу, које је било изван акције или саме неакције, која конституише деликт, али је обавезно ипак да му накнади његове штетне последице. Бавићемо се посебно сваком од ове две одговорности. Али треба приметити да док се казнена акција гаси смрћу кривца, грађанска акција војује против представника лица која су обавезна да накнаде штету која је причињена кривичним делом. — § 17. кр. пост. »Ислеђење и суђење казнимог дела као и извршење пресуде, што се казне тиче, престаје: кад кривац умре, или кад кривица застари.

... »Тужба за накнаду штете, казним делом причињене, смрћу кривца не престаје, него се може водити и против његових наследника«.

Свако нарушење казнене законика које причини материјалну или моралну штету другоме, обавезује *учиниоце*, и *саучаснике* овог нарушења да је накнаде, било да су учинили штету свесно и вољно (*dolo*), или су пренебрегли потребну бригу и предострожност, коју су могли или били дужни имати да би избегли зло које су проузроковали без намере да се шкоди коме (*culpa*). Свака кривичност, и са њом свака одговорност исчезла би дакле ако учинилац није имао *моћ расуђивања* или *слободу* својих аката. Отуда следује, да луд и и младолетник испод шеснаест година, лишени сваке *моћи расуђивања* нису одговорни за штету коју причине својим делом. Без сумње, лица чијем је чувању био поверен луд или дете, могу бити одговорни за последице свога небрежења. Ово се јасно види из § 807 грађ. зак.; »ако човек, штету учинивши, није при свести био неће одговарати за штету. Но, ако је сам себе вољно у то стање поставио, одговараће као да је и при свести био, кад је учинио.

»Овима се уподобљавају и мала деца до 7 година, луди, згранути, бесомучни. Но за ове свагда одговарају они, којима су они поверени, да их чувају«. Али би било нетачно подржавати, као што су то радили неки аутори, да добра лудог или детета одговарају *стварно* у неку руку, за штету коју је он причињено, јер грађански закон допушта акцију за накнаду штете само под условом да се докаже *кривица* онога против кога се она намерава да води.

У осталом, један штетан акт конституише нарушење и даје места грађанској одговорности само ако је неправедан, недопуштен. Применом овог неоспорног принципа, треба дакле одлучити: да окривљени или оптужени, који је ослобођен сваког гоњења за то што је био у стању *законске одбране*, не може бити осуђен на накнаду штете према грађанској странци.

Обично, сваки је одговоран са гледишта *грађанског* као и са гледишта *казненог* само за своје сопствено дело. Ипак су понекад извесна лица обавезна да накнаде штету која је причињена делом у коме они нису ни материјално ни морално учествовала. Ова обавеза, која се означава у опште изразом *грађанска одговорност*, има за основ *кривицу*, која се

састоји у томе што се није вршио над извесним лицима довољан надзор те да их спрече да учине какав штетан и недопуштен акт.

Овај принцип изражен је јасно у § 810 »грађ. зак.« за туђа дела нико није дужан одговарати. Аки ако би ко таква лица у служби држао, која су као скитнице, неваљалци и злочинци познати, и који никакве исправе за себе немају; онда он за сву штету, коју би ови учинили, одговарати мора. Дело другог хоће да покаже *кривицу лица* које није спречило деликт који је могло и требало да предупреди; ова кривица, која је *лично дело* мотивише примену § 810 грађ. зак. и оправдава осуду на накнаду штете према онима који су исту претрпели. Али је очевидно да је небрежење у надзору онога који је за то одговоран, дело неакције, које не може бити еквивалент намерног позитивног факта, потребног да конституише учешће у нарушењу као виновник или као саучасник. Исто тако, одговорност за дело другог постоји само са гледишта грађанског а не и са гледишта *казненог*. Отуда треба закључити да грађанска одговорност обухвата само *реституције*, *накнаду штете* и *трошкове* које је проузроковало преступење; да се она не распростире на *казну* ма каква да је њена природа, баш ни на изречену новчану казну, осим ако ово распростирање није било освештано формалном законском одредбом. За покриће ових осуда, лица грађански одговорна извесно се не могу принудити затвором, али је ван сваке сумње да су она *солидарно* обавезна, као сами виновци и саучесници нарушења.¹⁾

Остаје нам да детерминишемо случајеве грађанске одговорности. У овом питању треба да се расветли један принцип. И ако правило да не треба чинити штету другоме, налаже свакоме да се уздржава од сваког недопуштеног акта који би могао шкодити коме, извесно је да нико није дужан, да по сили једног правног принципа, води бригу о интересима другог и да предупредује личним надзором штету која прети каквом лицу делом другог. Улога *жандарма права* само је факултативна улога. Следује ли да грађанска одговорност за дело другог може да резултује само из прецизних текстова који је утврђују? Треба правити разлику. Сваки је одговоран за штету коју причини, не само својим делом *него такође својим небрежењем или својом несмотреношћу*. — § 819 грађ. зак.: »ко штету какву другоме нанесе са злом намером или из крајњег небрежења, овај ће не само штету учињену накнадити, него ће и добитак због тога изгубљени наплатити морати. Отуда следује, да дело лица која треба и можемо да спречимо да шкоде, кад оно конституише небрежење или сопствену несмотреност, поводи отвара против нас акцију одговорности, која се оснива на вишем принципу од § 819. грађ. зак. Али ову одговорност, пошто она има свој узрок

у личном факту небрежења или несмотрености може ставити на терет само онај који је претрпео штету, кад докаже да дефект надзора конституише *личну кривицу*. Такво је правило. Закон може да учини изузетак и да створи као последицу одношаја које утврђује или конституише између два лица, *легалну дужност* надзора на терет једног од њих, да га учини одговорним за све акте другог и ослободи онога који се позива на ову одговорност сваког доказа о небрежењу. То је случај на који циља § 819 грађ. зак. »по коме за малу децу до 7 година, луде, згрануте, бесомучне, одговарају они којима су они поверени да их чувају«. Исто тако § § 810. 811. и 812 грађ. закона циљају два са свим различна случаја индиректне одговорности и ове одредбе које чине *уноправно* једно лице одговорним за дело другог имају изузетан карактер и самим тим лимитативан. Ове се одредбе налазе у глави XXX грађ. зак. о накнади учињене штете. Казнени закон не додаје ниједан случај грађанске одговорности овим одредбама које предвиђа грађ. законик; извесни специјални закони утврђују такође поједине случајеве грађанске одговорности, чијом се студијом нећемо овде бавити. Рећићемо само неколико речи о неким најинтереснијим случајевима грађанске одговорности које ћемо овде изложити.

(НАСТАВЉА СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине губеревачке у срезу космајском, актом својим Бр. 1316, пита:

»Суд је ово општински, пресудом Бр. 1111. 1909. год. казнио једног грађанина ове општине са 5 дана затвора због дела из тач. 1. § 327. крив. закона, што није следовао позиву овога суда, који је звао два пута понаособ преко ово општинског послужитеља, а исти је био потребан овом суду због порезе, да се види имали пара или не, као и због других предмета, који се њега тичу.

Да је исти звао два пута понаособ преко ово општинског послужитеља, утврђено је исказом истог послужитеља и још једним сведоком.

На жалбу осуђеног, првостепени суд окр. београдског решењем Бр. 29785. 1909. год., ту је пресуду поништио из разлога: што нема битних елемената — услова за постојање дела из тач. 1. § 327. крив. закона, јер вели, да је суд требао окривљеноме дати позив, и то да се утврди, а не само усмено га звати, јер окривљени *није дужан на усмене изјаве следовати*.

Зато се моли уредништво за обавештење: да ли нема битних услова — елемената за постојање дела из тач. 1. § 327. крив. закона, када је исто лице усмено звато преко послужитеља у име овога суда, па није хтело следовати овом суду без довољног узрока; или је баш морало добити нарочити позив?

¹⁾ R. Garaud. Traité théorique et pratique du droit pénal français. Tome II. стр. 277.

И, како се овај суд има кретати према предњим судским примедбама, ако су неосноване, те да кривац не избегне казну?

Ово суд пита заго: што схвата другачије одредбе тачке 1. § 327. кривичног закона, него ли што се налаже поменути судским примедбама, а и зато: да зна како ће даље поступати по овом предмету.

У осталом суд учтиво шаље под $\frac{1}{2}$, односне акте овог предмета на увиђај, с молбом да се по употреби акта врате овом суду, ради даљег поступка.

— На ово питање одговарамо:

По § 15. и 16. Полицијске Уредбе, првостепени судови имају права, да пресуде полицијских и општинских власти оснаже, пониште или преиначе.

Одлуке првостепених судова извршне су. Према овоме, и тај суд мора да прими одлуку првостепеног београдског окружног суда и да по њој поступи, без обзира на то, да ли се она поклапа са гледиштем његовим или не.

Што се тиче самога питања: да ли су грађани дужни следовати усменим позивима власти или не, ми нисмо сагласни са гледиштем првостепеног суда, јер налазимо, да за иступе не важе наређења § 93.—99. и 130. други став кривичног судског поступка, на које је одредбе, несумњиво, суд и наслонио своју одлуку.

А ове одредбе, налазимо, не важе за иступе због тога, што за кривице из III части кривичног закона постоји нарочити поступак — Полицијска Уредба — која не поставља оне услове у погледу позива кривца и сведока, који су изложени у поменути одредбама кривичног судског поступка.

Тако и § 21. и 33. (тачка а) Полицијске Уредбе, који говоре о позиву и доводу окривљеног за иступна дела, нигде не веле да тај позив мора бити писмен. Ту се просто говори о позиву, и ако се ове две одредбе доведу у везу са § 19. поменуте уредбе, у коме се вели: „*доведу и тужитељи и сведоци*“, онда би се разложно могао извести закључак, да се једино помишљало на усмени позив, пошто реч „*доведу*“, условљава физичко суделовање другог лица, у овом случају органа власти.

А кад се овакав позив дозвољава за тужитеља и сведоке, не би се смело претпостављати, да је законодавац хтео имати према кривцу неке друге обзире и бољу пажњу, и наредити позивање писмено.

Кад, дакле, за иступе постоји нарочити поступак, који не условљава изречно писмено позивање; кад је усмено позивање дозвољено за тужитеља и сведоке, кад ни сам § 327. кр. закона ни по слову ни по духу не тражи писмено позивање, па да постоје услови за казнену одговорност, онда се не може разложно бранити тврђење првостепеног суда, да нема кривице, кад је окривљени усмено позиван од власти, чак и у случајевима кад се то нарочито и утврди као тачно.

Може се нашем тврђењу учинити приговор, да начела из кривичног поступка важе увек, кад другим поступком није другачије регулисано, али у овом случају тај би приговор био неуместан, јер се По-

лицијска Уредба бави овим питањем и регулисала га на свој начин, те тако искључује примену општег кривичног поступка.

У осталом, писмено позивање код иступних кривица, у многим је случајевима апсолутно немогућно, те и с те стране не би могло остати гледиште првостепеног суда као тачно.

Тако, немогућан је писмени позив у свима случајевима, где полицијске и општинске власти дејствују ван места свога обитавања, као што су пожари шума, поплаве, кулуци, увиђаји у пољу и томе слично, где се тражи брза радња и где нема ни хартије, ни мастила, ни других услова за писмене позиве.

Та, тако рећи физичка немогућност за писање позива сама собом казује, да се мора допустити усмено позивање преко надлежних органа власти, и да је, с обзиром на природу послова и места где се кривице могу догађати, законодавац и учинио овај изузетак за иступе и оставио да позивање може бити и писмено и усмено.

Иначе би он, нема сумње, приликом доцније ревизије Полицијске Уредбе, изменио наређења § 19., 21. и 33. и саобразио их наређењима § 93., 99. и 130. кривичног судског поступка.

Наравно, да смо и ми зато, да се у свима случајевима, где је то могућно, шаље писмен позив; а ако се због краткоће времена то не може чинити, онда да орган власти усмено позивање врши по могућству пред сведоцима.

Али, понављамо: кад год се утврди, да је усмено позивање извршено, па позвани не дође а изостанак не оправда, онда стоји кривица из § 327. т. 1. кривичног закона.

Није на одмет да додамо за потврду свога гледишта и ово: у § 360. тачке 3. у реченици другој вели се, да ће се по § 327. казнити и они, који се на опомену власти не разиђу, него се још са овом упусте у препирку и грдњу.

Како је искључена могућност да ове опомене могу бити писмене, него су увек усмене, а законодавац их, по казним последицама изједначава са оним из § 327, онда и то казује да позиви власти не морају увек бити писмени.

II

Г. Ив. Пеливановић, писар општине вар. Параћина, пита:

„Код нас су тако честе измене и допуне закона и тако се брзо доносе, да није никакво чудо што су измене и допуне, у већини случајева, у сукобу, било са самим законом по коме су измене и допуне и вршене, било са законима, који су у непосредној вези са измењеним или допуњеним законом.“

Такав је случај са изменом § 15. и 16. Полицијске Уредбе, која је у сукобу са § 323. кривичног закона.

А оне су у сукобу са овом законском одредбом у овоме: кад се деси случај, да неко лице учини више иступних дела, па се за нека од ових дела пресуда може одмах извршити, а за нека не, по § 15. и 16. онда је немогућно сва та дела у један пут судити и у једну казну ску-

пити, као што наређује § 323. кривичног закона за случајеве стицаја, јер се не би могло знати за колику се казну пресуда одмах извршује, а за колику остаје осуђеном право жалбе из слободе.

Моли се уредништво да објасни: на какав се начин могу измирити ове две законске одредбе кад настане представљени случај?

— На ово питање одговарамо:

Питање, које је онде истакнуто, није нарочито регулисано законом, јер нема ни једне одредбе која би о њему говорила.

Понављамо, нема одредбе која би гласила: било да се пресуда може одмах извршити у случајевима стицаја, кад су неке кривице кажњиве по званичној дужности а нека на тужбу приватних, било да то не може бити.

Према томе, власти се у овим случајевима морају руководити обзирима целисходности и правичности.

А ови обзире налажу, да се у таквим случајевима осуђени не ставља у затвор све докле, докле пресуда не постане извршном, јер ни једна иступна кривица не чини тако голему повреду јавног поретка, да би општи интерес захтевао, да се извршењу пресуде приступи пре, него што би надлежни суд дао своју оцену о правичности саме осуде.

Овакво либерално држање власти налазило би ослонац и у оном начелу, изложеном у § 11. кривичног закона, по коме се чак и за случајеве осуде узима оно, што је за кривца блаже.

Могло би се, у осталом, приступити и једном другом начину, али тај има својих незгода.

На име, ми налазимо, као што смо објаснили и у бр. 42. овога листа за ову годину, да код иступа кад су у стицају, па се изриче осуда, треба за сваку кривицу одредити казну, с обзиром на максимум (§ 311. кр. зак.) па то после претворити у једну.

Овако радећи знало би се колика је казна за коју кривицу, па би се могло приступити извршењу за оне где по § 15. и 16. Полицијске Уредбе има места.

Али, како нема гаранције, да ће судови стићи да донесу своју одлуку до дана, када истиче казна где извршењу има места, а по § 289. кривичног судског поступка издржање затвора не сме се прекидати, то је, велимо, овај начин неизводљив, и зато се мора остати при ономе, да се кривцу остави право жалбе из слободе.

III

Суд општине сарановачке пита:

„По члану 17. закона о општинама, државни чиновници, свештеници оба реда, учитељи и неуказни службеници државни, по закону су чланови општине где служе.“

Какав је положај општинских деловођа и писара, који служе у једној општини по 2—3 године, па се драговољно пресељавају у друга места — да ли су и они одмах чланови општине у коју су дошли, у смислу чл. 17. поменутог закона, или не?“

— На ово питање одговарамо :

Државни чиновници, учитељи, свештеници и остали које помиње члан 17. закона о општинама, не мењају своја места ни чланство општина по својој сопственој вољи, него то чине по сили прилика, па је зато и учињен за њих изузетак од услова постављених чл. 16. истог закона.

Општинске деловође и писари прелазе из општине у општину по својој властитој вољи, и према томе њима ништа не смета, да чланство општине траже и стекну на начин, прописан чл. 16. поменутог закона.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Милан Т. Марковић — Станковић, из Разгојне среза лесковачког, који одговара за опасну крађу код првог лесковачког суда, налази се у бегству. Милан је стар 23 године висок, добро развијен, црномањаст, малих црних бркова, у селачком оделу. — Акт првостепеног лесковачког суда Бр. 26139.

Глиша Костић, бив. келнер звани «Чвора» одговара за превару код начелства округа чабанског. Он је плав и на глави има чворугу. — Акт начелства округа чабанског Бр. 11053.

Непознати зликовац, 29. прошлог месеца по подне, пресретао је грађане који су се враћали са панађура из В. Градишта, и том приликом на разбојнички начин опљачкао Милана Павловића трговца из М. Градишта (380 дина.) и Михајла Павловића из Макаца (360 дина.). То је лице омалено, врљаво, старо 30 година, у сурим чакширама и гуњцу, на глави има ердељску шубару, на ногама опанке и око носа реденик са метцима од кокинке. — Акт начелника среза рамског Бр. 16467.

Ноћу између 12. и 13. ов. м-ца, у станици «Црвени Крст», извршена је крађа Милутину Лазаревићу, цигљару из Црнатова среза власотинског, и то: једна кожна торба у вредности 50 динара; у торби су биле следеће ствари: акције нешке трг. банке од по 50 динара у злату, 3 акције паланачке трг. банке од по 100 дина. све на име сопственика Милутина; једна астраганска шубара; једна облигација дужника Тодора Станковића, из Ломнице у износу 114 дина., једна облигација по којој је Милутин дужник Настасу Настасјевићу, механичари из Свилајинца у износу 660 дина., (ову је облигацију дужник исплатио но није поништно) и више облигација у вредности 1500 дина. — Денеша начелства округа нишког Бр. 22479.

Трајко Н. пекар из Параћина, ноћу између 12. и 13. овога месеца, украо је Милану Петровићу, онд. 200 динара у банкама, и то једну сгогнарку и 10 комада по 10 динара, па побегао. Он је стар око 30 година, црномањаст, висок, развијен, бркова танких, у оделу црнкастом — пругастом, на ногама има цинеле, а на глави качкет. — Денеша начелника среза параћинског Бр. 26252.

Павле — Стеван — Раденковић, ски-тачки Циганин, родом из Јасенова, који одговара за убиство код начелника среза белничког, побегао је из болнице јагодинске, где је био на лечењу.

Он је стар 33 године, раста средњег, сувоњав, и сувише црн, има раздвојену црну

браду, у оделу је селачком, поцепаном. — Денеша начелника среза белничког Бр. 21400.

Усо Агуновић, Циганин из Базовика, 8 овога месеца убио је и опљачкао Миту Петровића, ондашњег, па побегао. Усо је стар 24 године, стаса средњег, лица правилног, дугуљастог, на левом образу има белегу од убоја гвозђем, говори брзо и лако, а веома је непреден и опасан. Од одела има беле панталоне и бели јелек, црну дреју, и на глави шајкачу. — Денеша начелника среза нишавског Бр. 16604.

Ђорђе, син Витомира Симоновића из Дружетића, који је оптужен за опасну крађу, отумарао је незнано куд.

Он је стар 17 година, раста малог, у лицу црномањаст, очију црних, бркова нема.

Од одела има на себи: гуњ од сукна, кошуљу и гаће од дебелог платна, на глави шајкачу а на ногама опанке. Акт начелника среза пожешког Бр. 11793.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проласка стражарно их унуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Непознати зликовци, ноћу између 10. и 11. овог месеца, на друму од Свилајинца, на 1500 метара пред Марковцем, нанали су на разбојнички начин Ореста Гаудинозе, трговца из Италије, Милојка Стефановића, трговца из Свилајинца, и Илију Јовановића, апотекарског помоћника из Свилајинца. Зликовци су најпре пеналили један протун на кола у којима су ови

били, и при том су ранили кочијаша и Илију; за тим су задржали кола, свукли их доле, претресли и отели им новац и разне ствари од вредности. Оресту је отето 1200 динара у злату и 3800 динара у српским новчаницама од по десет динара; Милојку је отето 7010 динара у истим новчаницама, и Илији 150 динара. Од ствари

је однесено: један златан сат са танким златним ланцем; један сат — лонжин — са сребрним ланцем; једно мало огледалце са четкицом за бркове у футроли; један пилени сат прио емалиран; једна наклонска, посребрена дуванска кутија, са флакама на унутарњој страни, и један повчаник, са две преграде, од јеленске коже, са стране искрзан.

Зликоваца је било седам, и од њих је најчешће један убијен на три километра од места где је извршено разбојништво; код њега су нађена Орестова три чека (у вредности 12000 динара), један белешник, неколико рачуна, карте посетнице и фотографија Орестова, 180

динара у злату и друге неке ствари. Идентичност злочина убијенога зликовца још није утврђена, и у том циљу изпосе се његове фотографије. То је био човек у старости од 18 до 22 године, смеђ, врло малих бркова, голобрад; на себи је имао антерију, узале чакшире од лесковачког сукна и кожух, на глави дугачку шубару, а на ногама црвене опанке са широким кајишима.

Други је зликовац био повисок, сувоњав, црних, црних бркова, повучених ка устима, у опште црномањаст; на себи је имао сукнено одело (тесне чакшире), високу шубару и опанке са кајишима. Имао је прекраћену пушку кашикару.

Трећи је зликовац био у селачкој кошуљи и гаћама, а још тројица њих такође у селачком оделу.

Седми је зликовац био у грађанском оделу, прилично крупан човек, и изгледа да је подражавао крупан глас. Сви су зликовци имали кратке пушке, а један је имао и велики црногорски револвер.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да најживље настану, да

се непознати зликовци похватају и идентичност леша утврди, и о резултату истраге известе начелника среза орашког с позивом на Бр. 16719.

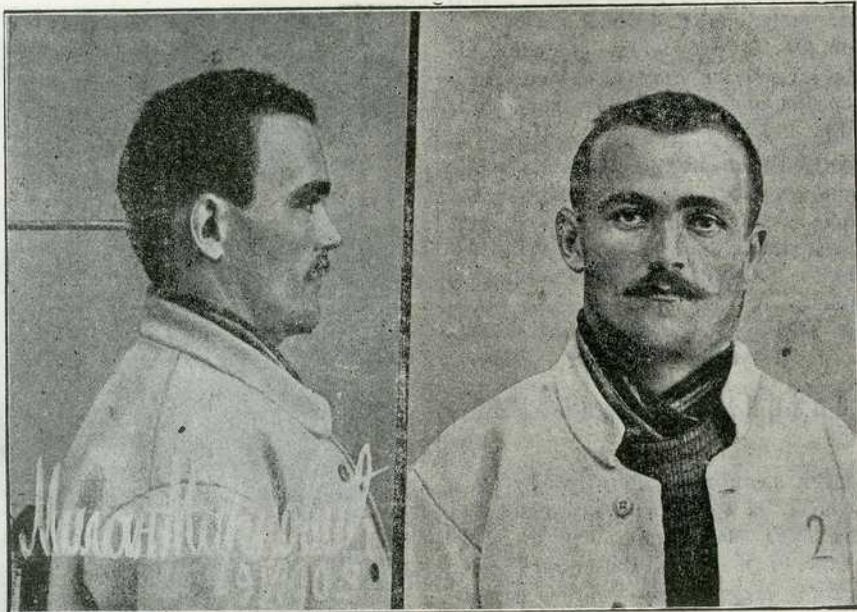
ОГЛАШЕНИ ЗА ХАЈДУКЕ

Милан Марковић, из Доњег Дубца, одбегли робијаш (чија се слика износи), који је решењем начелства округа чачанског од 19. септембра ове године Бр. 13675, позван на

глави носи шајкачу а на ногама опанке. Од оружја има пушку пибодијеву и револвер.

Јован Марјановић „Кобиљац“, родом из Кобиља у срезу млавском, одбегли осуђеник (чија се слика износи), позван је био решењем начелства округа пожаревачког од 17. септембра ове године Бр. 15337, да се преда власти, али како он то није учинио у остављеном року, начелство га је решењем својим од 15. овог месеца Бр. 17005, огласило за хајдука, и сада је сваком слободно убити га.

Јован је уцењен са 500 динара и та ће се учена исплатити ономе који га убије, ухвати или прокаже власти.

предају, није то учинио у остављеном року, те га је исто начелство, решењем својим од 14. овог месеца Бр. 14837, огласило за хајдука, ученивши га уједно са 500 динара.

Према овоме сада је свакоме слободно убити Милана.

Уцена ће се издати ономе, ко Милана убије, ухвати или прокаже власти.

Јован је стар 18 година, повисок, очију граорастих, без браде и бркова, косе и обрва смеђих; десна му је обрва расечена. Од одећа носи дугу блузу и прелук од шајка кестењаве боје и грудњак од жуте коже; уске панталоне, чарапе шарене као што се носе у Морави; опанци су му нови дућански са дебелим ђоновима и широким великим шиластим врховима.

Милан је стар 27 година, средњег раста, жуто-плавих очију, косе и бркова риђих, од особених знакова има белегу од шкрофула на левој страни врата. У одећу је сукненом, на

вима. На глави носи високу јагњећу шубару. Говори врло танким гласом.

НАЂЕН ЛЕШ

9. ов. м-ца нађен је код Великог Градишта један непознат женски леш, који се већ почео распадати. На лешу има: бела кошуља, на прсима и рукавима шарен вез, два грудњака, шарене тгавице, без обуће, на глави црна шамија, на десној руци прстен од месинга, око врата првен конац са жутом паром, о појасу везана четири кључића и бритва.

Леш је стар 35—38 година, косе црне сплетене у две витице. По одећу изгледа да је леш из среза звишког или голубачког. — Денеша начелника среза рамског Бр. 16509.

КРАЂЕСТОКЕ

Ноћу између 8—9. ов. месеца нестали су из Божевца среза пожаревачког, два коња један дорат матор 6 година са жигом „Ч“; други белац матор 12 година са жигом „О“ у десно око хорав. — Денеша начелника среза пожаревачког Бр. 19919.

Ноћу између 7—8. ов. м-ца непознати крадљивци покрали су: Рањелу Цветановићу две кобиле, једну матору 4 године, врвану, на челу цветасту, а другу 5 година, алатасту; Костадину Митричевићу, кобилу доратасту 5 година стару; Младену Токићу, кобилу длаке зелено отворене стару 5 година и Ђорђу Цветковићу кобилу доратасту стару 7 година. — Денеша начелника среза лесковачког Бр. 23028.

Ноћу између 6—7. ов. м-ца украдена је кобила Александру Којићу, из Кораћнице, стара 10 год. длаке мрке, на челу цветаста, десна нога пураста, реп подсечен. — Денеша начелника среза космајског Бр. 24278.

Непознати крадљивци ноћу између 3. и 4. овог месеца украли су кобилу Петра Арсића, земљоделца из Осипаонице. Кобила је длаке доратасте, матора 10 година, цветаста, у задњу леву ногу рамље, има жиг „О“ и прилично је висока и крупна.

Денеша начелника округа пожаревачког Бр. 16550.

Ноћу између 4. и 5. овога месеца, непознати крадљивци украли су из штале Стевана Милојковића, из Љубиње, две краве, од којих је једна плаве длаке а друга шарене; обе су маторе по 4 године и без роваша.

Денеша начелника среза рамског Бр. 16310.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце

НАЗНАЊЕ

Комилети „Полицијског Гласника“ за године: 1905., 1906. и 1907. у елегантном тврдом повезу могу се добити у уредништву по цену од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комилета узму уједно, цена је свега 40 динара.

Комилети овога листа у меком повезу за године: 1906. и 1907. коштају по 12 динара или оба заједно 20 динара.

Комилети за 1908. годину готови су такође, и они у елегантном тврдом повезу коштају 20, а у меком повезу 15 дин.